

Interview met Henk van Nus, coördinator van Gilde Samenspraak Almere.

Gilde Samenspraak brengt de anderstalige en de Nederlander samen, in de huiskamer. In Nederland bieden honderden vijftigplussers, aangesloten bij het Gilde, aan anderstaligen de mogelijkheid om op een informele, gezellige manier Nederlands te spreken. Meestal gewoon bij iemand thuis. De resultaten zijn verbluffend.

In Almere helpen ongeveer 30 'aanbieders en 3 coördinatoren' ofwel vrijwilligers, 40 'aanvragers' ofwel anderstaligen. Een interview met de heer Henk van Nus, coördinator van het Gilde Samenspraak Almere, geeft u inzicht over de achtergrond van het project Samenspraak.

De heer van Nus, tot zijn 57^e in dienst als beroepsmilitair bij de luchtmacht, wilde na zijn vervroegd pensioen nog wel iets nuttigs doen. Na een advertentie van het AZC kon hij aan de slag om Nederlandse les te geven aan asielzoekers in Almere. Na 1 jaar ontstond er grote onrust, wegens verloop en inkrimpende toestroom hield hij met dit werk op.

Daarna zag de heer van Nus een advertentie van de Vrijwilligers Centrale Almere waar ze iemand zochten voor de telefoonwacht. Al snel werd de heer van Nus benaderd met de vraag of hij erover na wilde denken om in Almere bij het lokale Gilde-bestuur te werken. Zijn antwoord was: "laat mij maar eens een vergadering bijwonen en dan beslis ik". Om een lang verhaal kort te maken, de heer van Nus, al bekend met het lesgeven aan anderstaligen besloot om het project Gilde Samenspraak voor Almere te gaan leiden en begeleiden.

Het is een middag in september, buiten is het koud, de zon schijnt en we hebben een prachtig uitzicht vanuit de woonkamer van de heer van Nus over het water van Almere. Een prettig en warm gesprek volgde...

Wat is Gilde Samenspraak?

Dit is een project waarin je in huiselijke sfeer gesprekjes voert met anderstaligen over alledaagse dingen. Gilde Samenspraak is niet gericht op groepen maar op het individu.

Is het werkelijk zo simpel?

Nee, want die gesprekken gaan wél ergens over. Om een voorbeeld te geven: Ik had eens een gesprek met een mevrouw die met klachten naar de huisarts ging. Nadien waren de klachten over maar de teleurstelling bleef. Wat bleek na enige tijd, dat in het land van herkomst van de vrouw de huisarts de laagste in rang is en zij zich onbegrepen voelde. Kortom, hoewel de nadruk ligt op praten in de huiselijke sfeer ontstaat er ook een wederzijdse overdracht van cultuur.

Dus u heeft ook een functie als maatschappelijk werker?

Nee, zo moet u dat niet zien. Wij praten met mensen die van ver weg komen. Deze mensen lopen in Nederland tegen allerlei rare regeltjes aan. Om maar eens een voorbeeld te geven. Als je als asielzoeker eindelijk een status hebt, wil je wel een huis om in te wonen. In het land van herkomst tel je het geld neer, bouw je een huis en je kunt er in wonen. In Nederland ligt dat nu eenmaal niet zo simpel. Tijdens de gesprekken praat je hierover, je wijst ze op de regels en mogelijkheden of je verwijst ze door naar de juiste instanties. We hebben eigenlijk ook een soort loketfunctie.

Inburgeringcursussen, veelal verzorgd door de ROC's, zijn nu weer zeer actueel. Is er een vorm van samenwerking?

Er zijn natuurlijk wel contacten tussen de vrijwilligerscentrale/het Gilde en de gemeente/ROC maar er is geen samenwerking op het gebied van taal. Dat lijkt jammer maar de insteek van Gilde Samenspraak is ook anders. Allereerst werkt het ROC met groepen en geeft dus klassikaal les. Het Gilde biedt individueel de mogelijkheid om in een buitenschoolse situatie de taal (beter) te leren. Bij het Gilde is er momenteel een balans in aanbieders en aanvragers en als laatste grote verschil is het ROC beroepsmatig en werkt Gilde Samenspraak met vrijwilligers.

Hoe komen de aanbieders en aanvragers bij het Gilde Samenspraak terecht?

De aanbieders komen meestal bij ons via advertenties in de lokale media, folders in buurthuizen en via de vrijwilligerscentrale. De aanvragers meestal via folders in buurthuizen, het ROC en mond tot mondreclame.

Waarom biedt iemand zich aan om als vrijwilligers met een anderstalige enige uren per week te praten?

De redenen van mensen kunnen heel verschillend zijn, maar in de meeste gevallen willen de 50 plussers in hun vrije tijd iets leuks en zinvol doen en daarbij vinden zij het interessant om meer te leren van en over andere culturen.

Waar let u op bij de werving en selectie van vrijwilligers?

In principe kan iedereen met een buitenlander praten. Er wordt niet specifiek gekeken naar het opleidingsniveau of schrijfvaardigheid. Wat wel belangrijk is, is de uitstraling van een vrijwilliger, is hij of zij aardig? Is hij of zij in staat om iemand op zijn gemak te stellen? Hoe is het met het invoelende vermogen? En luistert iemand goed? Dat soort zaken is veel belangrijker dan bijvoorbeeld iemands werkervaring. Daarnaast letten we ook op heel praktische zaken zoals woont een aanvrager in de buurt van een aanbieder? Want de gesprekken vinden zoals eerder gezegd altijd bij iemand thuis plaats.

Op welke wijze worden de aanbieders en aanvragers begeleid?

Wij wijzen de mensen, dus zowel de aanbieders als de aanvragers, op het doel van het project: het leren spreken van de Nederlandse taal in huiselijke sfeer. Verder wijzen wij de mensen op de cultuurverschillen en hoe je daar mee om kunt gaan. Periodiek vragen wij aan zowel de aanbieder als de aanvrager hoe het gaat. Wij wijzen de aanbieders erop dat ze niet iedere fout moeten corrigeren dat zou alleen maar demotiveren, beter is om een zin op de juiste manier nogmaals te herhalen in het antwoord. Ook zorgen wij voor deskundigheidsbevordering op het gebied van interculturalisatie.

Zijn er eigenlijk buitenlanders of anderstaligen actief als vrijwilliger bij Samenspraak?

Ja, maar niet op de wijze die u bedoelt. We hebben buitenlandse vrijwilligers die hun deskundigheid aanbieden aan Nederlanders en niet aan andere buitenlanders. In Amsterdam gebeurt dat overigens wel, dus wie weet of dat ook ooit in Almere het geval zal zijn.

Waar heeft Gilde Samenspraak Almere behoefte aan?

Wij hebben altijd behoefte aan aanbieders. Daarnaast vragen wij om deskundigheidsbevordering op het gebied van omgaan met andere culturen. Verder hebben wij eigenlijk geen behoefte aan ondersteuning.

Tot slot, Hoe ziet u de toekomst van het vrijwilligerswerk in zijn algemeen in Flevoland?

Daar ben ik heel positief over. We blijven met groot enthousiasme onze taken uitvoeren, maar prettig zou het daarbij zijn als onze activiteiten gewaardeerd worden. Vrijwilligerswerk mag geen geld kosten, het zou prettig zijn als er een redelijke vergoeding voor de kosten zou zijn.

Na een uur te hebben gepraat met de heer van Nus van Gilde Samenspraak kan ik mij heel goed voorstellen dat het project succesvol is. De reden? De warme, hartelijke en rustige sfeer waarin ons gesprek zich afspeelde. Dit moet vast ook zo zijn voor de anderstaligen.